

Caragiale pe scenele amatorilor

D

intre multiplele manifestări artistice desfășurate în toată țara de către artiști amatori, în zilele sărbătoririi semicentenarului, am selecționat câteva din Capitală, pe care le-am socotit elocvente în ceea ce privește repertoriul, munca și realizarea artistică.

Spectacolul *Omagiu lui Caragiale*, al echipei de amatori de la Casa de cultură „1 Mai”, cu fragmente din piesa lui Camil Petrescu *Caragiale în vremea lui*, rămâne desigur experiența cea mai demnă de a fi consemnată. Pentru că piesa lui Camil Petrescu ridică în privința montării probleme destul de dificile, iar această echipă n-a avut în față nici un model, nici o încercare a profesioniștilor de care să fi putut ține seamă. Instructorul C. Dinescu, care a sudat colectivul și a îndrumat munca artistică a fiecărui interpret, a selecționat cu discernământ fragmentele cele mai semnificative ale lucrării, le-a montat cu îngrijire într-o viziune simplă, respectând intențiile și sugestia textului. Mai reușit în momentele cu caracter comic decât în cele cu un caracter profund dramatic (unde interpretii, nefiind stăpîni pe toate elementele tehnicii teatrale, au alunecat spre o interpretare naturalistă, melodramatică), montajul *Omagiu lui Caragiale* s-a bucurat de o primire călduroasă din partea publicului. Faptul se explică în primul rînd prin aducerea în scenă a însuși chipului lui Caragiale, pe care tehnicianul Ilie Ion l-a întruchipat cu multă dăruire. Interpretul a susținut cu convingere și sinceritate câteva momente dintre cele mai dificile ale textului. Mai puțin în înlînire cu Titu Maiorescu și în final, cînd nu a reușit să se impună cu suficientă forță și expresivitate. Alături de Caragiale au evoluat pe scenă câteva dintre figurile reprezentative ale vremii lui, multe schițate cu talent de artiștii amatori. Muncitorul Sandu Ștefănescu în Niger Rădulescu, dactilografele Corina Giurgiu (Actrița X) și Ina Popescu (Domnișoara Vermont) au stăruit cu umor asupra dezvăluirii superficialității și goliciunii sufletești a acestor personaje; iar dactilografa Miranda Pîrvănescu și studenta Angela Alexandrescu au creionat cu haz și grație pe Frosa Sarandy și Bebe Delavrancea. Sofia Manta a marcat cu sensibilitate și finețe demnitatea și noblețea caracterului soției lui Caragiale. Vopsitorul Gh. Constantinescu a conferit culoare și autenticitate lui Dumitrache Titircă. S-ar fi cerut ca Nicolae Cosma să imprime lui Ion Slavici mai multă personalitate și prestanță, iar Ion Constantinescu să caracterizeze mai subtil și mai pregnant pe Titu Maiorescu. S-ar fi contribuit astfel mai mult la

Scenă din „Articolul 214” în interpretarea echipei de artiști amatori a Spitalului Colțea. De la stînga la dreapta: Ilie Anton (Lae Popescu), Florica Grecea (Tarsița), Ion Niculescu (Avocatul), Nic. Hoffmann (Popa), Aspasia Breha (Actrița Popescu)

îmbogățirea galeriei de personaje din acest spectacol care, privit în ansamblu, merită toată lauda.

* * *

O noapte furtunoasă montată la Căminul cultural din Dragomirești-Vale, cu muncitori de la gospodăria agricolă de stat, este de asemenea un spectacol semnificativ. Păstrînd punctul de vedere al montărilor tradiționale asupra personajelor, a relațiilor dintre ele, a situațiilor și dialogurilor, instructorul echipei — profesorul Constantin Teodorescu — a reușit să închege un spectacol echilibrat, bine ritmat, în care majoritatea interpreților au subliniat cu înțelegere și haz ridicolul personajelor. Am remarcat pe muncitorii Ion Ionescu în Jupîn Dumitrache, Petre Dumitrescu în Nae Ipingsescu, Constantin Mateescu în Chiriac și pe elevul Corneliu Baidan în Spiridon. O pitorească și autentică Vetă a înfățișat muncitoarea Ecaterina Bu-leată. Mai slab distribuiți au fost interpreta Zitei (elevei Luminița Vasiliu lipsindu-i maturitatea și deci puțința de a reliefa ridicolul personajului) și interpretul lui Rică Venturiano, care pretinde mai multă volubilitate și o întruchipare mai complexă decît a izbutit-o maestrul Gh. Stoica. Ar fi fost de asemenea bine ca tractoristul Victor Rusu, care a realizat scenografia, să fie îndrumat să caute în decor elemente sugestive, caracterizante pentru mediul în care se petrece acțiunea comediei (cel existent — un interior obișnuit al unei case de la țară — n-a fost corespunzător). Spectacolul ar fi cîștigat în autenticitate.

* * *

Echipa de amatori a Spitalului Colțea, compusă din medici și tehnicieni sanitari, a realizat un spectacol deosebit de valoros cu cîteva din schițele și momentele lui Caragiale. Montarea poartă pecetea spiritului inventiv și plin de vervă al talenților actori de comedie Florin Vasiliu și Tudorel Popa, care au conceput întregul spectacol într-un mod original și vesel. Schimbarea la vedere a elementelor de decor, la care participă toți interpreții, în pas de balet și executînd mișcări hazlii, grupajele expresive și mai ales conturarea cu bogate mijloace comice de bună calitate a personajelor, care devin, fiecare în parte, excrescența unui viciu, au contribuit la sublinierea puternică a sensurilor satirice și a ideilor textelor. Mecanicul Ionel Oroș, felcera Rodica Buricel, tehnicianul Duțu Goldmann au ridiculizat cu veselie dezinvoltă pe Iancu Zugravu, pe Leanca Văduva și pe Judele din *Justiția*. În culori vii au înfățișat tehniciana Liliana Săvescu pe Mary Popescu din *Lanțul slăbiciunilor*, felcera Aspasia Breha pe Acrivița Popescu, bibliotecara Florica Grecea pe Tarsița și tehnicianul Ion Niculescu pe avocatul din *Articolul 214*. Multă savoare au conferit în aceeași schiță tehnicienii Ilie Anton lui Lae Popescu și Nicolae Hoffmann, popii; de asemenea, în *Pedagog de școală nouă*, laborantul Ion Micu, lui Marius Chicoș Rostogan. S-a remarcat în mod deosebit tehnicianul Cristache Zaharia în rolul valetului din *Articolul 214* și mai ales în interpretarea expresiv nuanțată a monologului *1 Aprilie*.

* * *

Cu farsa *Conu Leonida față cu reacțiunea*, interpretată de colectivul de la Uzinele „Electromagnetica“, ne găsim tot în sfera unei interesante și temeinice munci artistice, depuse de actorul Gh. Ghițulescu cu cei doi muncitori — Fănică Oprescu (în Conu Leonida) și Tinca Bălan (în Coana Efimița) — pentru a da viață în mod cît mai viu și mai convingător celebrului cuplu. Montarea de la „Electromagnetica“ a avut unele momente bune, de un haz copios. Simțul comic al celor doi interpreți s-a vădit atît în scenele de comentariu al evenimentelor politice (în care aerul de superioritate al atotștiutorului Leonida, reliefat de interpret cu un firesc cuceritor, o impresionează teribil pe Efimița — și ea foarte expresivă în adîncă evlavie cu care îl ascultă și îl aprobă), cît și în final, unde contrastul, bine marcat, între cele două ipostaze ale personajelor — înainte și după „revoluție“ — reușește să evidențieze strălucit ideea comediei.

* * *

Nu ne îndoim că succesul înregistrat de aceste spectacole în rîndurile publicului nu va rămîne fără ecou pentru artiștii amatori, care vor năzui din ce în ce mai mult spre etape superioare în realizările lor artistice.

Valeria Ducea